

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: 01.10.2024

Sayı: 586

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Devlet Memurları Kanunu ile Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.30.09.2024

Jale Nur SÜLLÜ

Dr. Jale Nur SÜLLÜ

Eskişehir Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	İçişleri , Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih: 3-10-2024	Esas No:2/2473

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
02 Ekim 2024
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
02 Ekim 2024
NO: 1603985

GENEL GEREKÇE

21/10/2006 tarih ve 26326 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Belediye İtfaiye Yönetmeliği'nin 6'ncı maddesinde yangınlara müdahale etme ve yangını söndürme görevinin yanı sıra her türlü kaza, çökme, patlama, mahsur kalma ve benzeri durumlarda teknik kurtarma gerektiren olaylara müdahale etmek ve ilk yardım hizmetlerini yürütmek; arazide, su üstü ve su altında her türlü arama ve kurtarma çalışmaları yapmak, su baskınlarına müdahale etmek ve doğal afetler ile olağanüstü durumlarda kurtarma çalışmalarına katılmak gibi, pek çok husus, itfaiye teşkilatının görevleri arasında sayılmıştır. Tanımlanan bu görevlerle itfaiye teşkilatının yerine getirdikleri hizmetler ve hizmet sunma biçimleri, sundukları hizmetin doğası gereği, oldukça önemli ve ciddi riskler barındırmaktadır.

İtfaiye personeli denilince sadece yangın söndürme işlemi yapmakla görevli kişiler akla gelmektedir. Oysa ki, gerek önleyici, gerekse müdahale edici yönleriyle insan hayatını yakından etkileyen ve acil nitelik taşıyan bir kamu hizmeti olan itfaiye hizmetini yürüten personel, yaşam hakkının korunmasını sağlamak gibi, son derece önemli kamusal hizmet sunmaktadırlar. Yürüttükleri kamusal hizmet doğrudan kamu düzeni ve güvenliğini ilgilendirmektedir. İtfaiye personeli, sorumlu oldukları böylesi önemli hizmeti, bireylerin can ve mal güvenliğini sağlamak amacıyla, hataya ve ihmale yer vermeyecek şekilde hassas ve özenli biçimde sunmakla yükümlüdürler. Nitekim, 25/11/2009 tarih ve 27417 sayılı Resmî Gazete ilanlı "İş Sağlığı ve Güvenliğine İlişkin Tehlikeli Sınıflar Listesi Tebliği" Yönetmeliğine göre, yangın söndürme ve itfaiye hizmetleri çalışanları "En Tehlikeli Meslekler" arasında sayılmaktadır.

İtfaiyeciler, zorunlu görevleri fiili olarak yürütmelerine karşın, yaptıkları bazı hizmetler fiili hizmet zammı kapsamında sayılmadığı için, fiili hizmet süresi zammından hak ettikleri şekilde yararlanamamaktadır. 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunun 40'ncı maddesini dikkate alarak yeni bir düzenleme getiren yönetmelikte, "yangın söndürme işinde fiilen çalışan sigortalılar" ibaresi kullanılmış ve fiilen çalışılmayan zamanlarda bu haktan yararlanmalarının önü kesilmiştir. Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından yayımlanan 05.06.2009 tarih ve 509 sayılı SGK Genelgesinde itfaiyecilere 24 saatlik vardiya görevi süresince sadece gittikleri yangın söndürme saatlerine yıpranma payı verilmekte, yangın söndürme işleri haricindeki en az yangın söndürme işi kadar önemli olan diğer görevler için yıpranma payı verilmemektedir. Söz konusu bu düzenlemeler nedeniyle itfaiye erleri yalnızca yangın olduğu zamanlarda yıpranma payı almaktadırlar. Oysa, itfaiye çalışanları yangın söndürme işi dışında her türlü arama kurtarma ve benzeri riskli işler dâhil, 7/24 çalışma esasına göre çalışmaktadırlar. Bu kapsamda itfaiye çalışanı olarak fiili hizmet zammından yararlanabilmek için itfaiye veya yangın söndürme işlerinde fiilen çalışma şartının aranması, itfaiyecilerin mağduriyet yaşamalarına neden olduğundan, bu konuda bir düzenleme yapılmasına ihtiyaç duyulmaktadır.

Diğer yandan, 5510 sayılı Kanunun 40'ncı maddesinde fiili hizmet süresi zammı alan meslekler ve fiili hizmet süresi belirtilmiştir. Afet ve Acil Durum Önleme ve Müdahale görevi gibi, sorumluluğu yüksek ve riskli bir mesleği icra eden itfaiyecilerin 60 günlük fiili hizmet zammının da 90 güne yükseltilmesi gerekmektedir.

Böylesine önemli sorumluluk gerektiren ve zor şartlarda çalışan itfaiye çalışanlarının, günümüzün gerektirdiği koşullara göre özlük haklarında gerekli yasal değişikliklerin bugüne kadar yapılmadığı görülmektedir. Kanun teklifi ile, itfaiye personelinin özlük hakları konusundaki eksikliklerin giderilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Madde ile, “Genel İdari Hizmetler” sınıfı içerisinde hizmet veren itfaiye çalışanlarının ayrı bir meslek grubu içinde tanımlanması amaçlanmıştır. İtfaiye personeli, hayati önem taşıyan görevleri gereği, İş Sağlığı ve Güvenliği kapsamında “En Tehlikeli Meslekler” sınıfına girmektedirken “Genel İdari Hizmetler” sınıfında yer alması, Anayasamızın temel ilkelerinden olan “ölçülülük” ilkesine aykırılık taşımaktadır.

MADDE 2- Madde ile, “İtfaiye, Arama-Kurtarma Hizmetleri Sınıfı” kapsamındaki personelin ek göstergelerinin üç bin altı yüze (3600) yükseltilmesi amaçlanmıştır.

MADDE 3- Madde ile, itfaiye hizmetlerinde çalışanların; itfaiye veya yangın söndürme işinin fiilen yapılma şartına bakılmaksızın, fiili hizmet zammından yararlandırılabilmesi ve söz konusu fiili hizmet zammına ilişkin hizmet süresinin, 90 güne çıkarılması sağlanarak mağduriyetlerinin giderilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 4- Yürürlük maddesidir.

MADDE 5- Yürütme maddesidir.

DEVLET MEMURLARI KANUNU İLE SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 36 ncı maddesinin birinci fıkrasına (XII) numaralı bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiştir.

“XIII - İTFAİYE, ARAMA-KURTARMA HİZMETLERİ SINIFI:

İtfaiye, arama-kurtarma hizmetleri sınıfı, belediye itfaiye teşkilatında personel olarak çalışan İtfaiye Eri, İtfaiye Şoförü, İtfaiye Baş Şoförü, Merdiven Operatörü, Telsiz Operatörü, İtfaiye Dalgıcı, Teknisyen, Sağlık Memuru, İtfaiye Onbaşı, İtfaiye Çavuş, İtfaiye Başçavuş, İtfaiye Zabıta Amiri, İtfaiye Grup Amiri, İtfaiye Müdür Yardımcısı, İtfaiye Müdürü, İtfaiye Şube Müdürü, İtfaiye Daire Başkanı sıfatını kazanmış itfaiye teşkilatı mensubu personeli kapsar.”

MADDE 2- 657 sayılı Kanuna ekli (I) sayılı Ek Gösterge Cetveline aşağıdaki bölüm eklenmiştir.

X- İTFAİYE, ARAMA-KURTARMA HİZMETLERİ SINIFI		
Kadroları bu sınıfa dahil olanlardan	1	3600
	2	2200
	3	1600
	4	1100
	5	900
	6	800
	7	500
	8	450

MADDE 3- 31/5/2006 tarih ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunun 40 ıncı maddesinin 1 inci fıkrasının üçüncü cümlesi ve 2 nci fıkrasının 15 inci sırası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Çalışmanın fiili hizmet süresi zammı kapsamında değerlendirilebilmesi için, tablonun (13) (14) ve (15) numaralı sıralarında belirtilen sigortalılar hariç sigortalının kapsamındaki işyerleri ile birlikte belirtilen işlerde fiilen çalışması ve söz konusu işlerin risklerine maruz kalması şarttır.”

15) İtfaiye veya yangın söndürme işleri	Yangın söndürme işlerinde çalışanlar.	90
---	---------------------------------------	----

MADDE 4- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

